

NOTÍCIES

10 anys dels aiguats a la vall del Tenes i a l'alt Congost

L'aigua del riu Congost va arribar a sobrepassar el viaducte de la variant de l'actual C-17, construït en part sobre de la llera

Els detonants d'un fet històric

L'incendi, els ponts, l'elevat volum d'aigua i l'ocupació de les valls expliquen les greus inundacions de 1994

F.P.

Bigues / Figaró Hi ha diversos elements que ajuden a explicar la gravetat de les inundacions que el 1994 van patir les conques de la riera del Tenes i del riu Congost, les més afectades a la comarca. Pels experts, la confluència d'aquests elements va provocar els desbordaments d'aquests dos rius que van deixar innombrables danys materials a les poblacions afectades i que van provocar la mort de quatre persones: dues a Bigues i dues a Santa Eulàlia.

L'INCENDI DEL JULIOL

L'incendi forestal que va cremar bona part dels cingles de Bertí i les inundacions tenen una relació directa en els aiguats de la vall del Tenes, segons els experts. L'aiguat es va emportar una gran quantitat de la fusta cremada, que va contribuir a embussar els ponts que travessen el riu. La falta de vegetació també va dificultar la retenció de l'aigua. "Les aigües arrosseguen un volum elevat de materials que no poden ser retinuts com caldria a causa de la manca de vegetació", expliquen els geògrafs de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Antoni Durà, Enric Mendizábal i Francesc Xavier Camps en un estudi sobre les inundacions de 1994. La incidència de l'incendi és més

El pont de la carretera de Sabadell a Lliçà de Vall no va poder aguantar la força del Tenes

qüestionable a la Vall del Congost, on bona part dels problemes es van concentrar aigües amunt de la zona cremada.

EL VOLUM D'AIGUA

L'estudi fet pels geògrafs de la UAB considera que "el volum d'aigua que va baixar a causa de les fortes pluges era realment extraordinari, molt superior al d'altres ocasions (1922 i 1967)". Es calcula que entre les deu i les dotze del migdia van caure 200 litres per metre quadrat a la capçalera del

Tenes. A Centelles –la capçalera del Congost– també es van registrar uns 200 litres per metre quadrat en menys de 24 hores. Els dies anteriors també havien estat plujosos, i tant el Congost com el Tenes ja presentaven un cabal superior a l'habitual.

ELS PONTS

Els ponts situats sobre la riera del Tenes i el Congost van actuar com a preses. Els materials arrossegats van tancar els ulls dels ponts "en general, excessivament petits", diu l'in-

forme. "Cada pont actua com una barrera ja que els materials arrossegats n'embussen l'ull i impedeixen el pas de l'aigua. En conseqüència, les terres del seu voltant s'inunden", afegeixen.

L'OCCUPACIÓ DE LA VALL

En els darrers anys, els municipis de la vall del Tenes –sobretot– i els de l'alt Congost –en menor mesura– han experimentat un increment de la zona ocupada per zones urbanes i industrials, que s'han situat a les

zones planes de l'entorn del riu. Aquest fet va agreujar les conseqüències dels aiguats de 1994. "Al llarg del segle, hi va haver episodis de més gravetat. Potser els danys no eren tan grans perquè els terrenys no estaven tan ocupats com ho estan ara i, per tant, les repercussions eren molt menors", comenta David Saurí, doctor en geografia i professor de la UAB. L'estudi posa de manifest una "manca de planificació considerable" en la urbanització d'aquestes zones, que "en alguns casos s'ha situat en la més flagrant il·legalitat". "Sembla que ha prevalgut més l'especulació econòmica per damunt de la racionalitat davant dels possibles riscos d'inundació", afirmen Durà, Mendizábal i Camps en l'estudi. L'any 1970, Bigues i Riells, Santa Eulàlia, Lliçà d'Amunt i Lliçà de Vall tenien 5.756 habitants. En 21 anys, la població gairebé es va triplicar: el 1991 vivien als quatre pobles de la vall del Tenes, 14.476 persones. El 1994, la població era de 18.637 persones. El creixement és molt inferior a Aiguafreda (guanyen 200 habitants en 21 anys) i, fins i tot, la població decreix a Figaró (de 732 a 631 habitants). Amb tot, aquí també s'ocupen les zones properes al riu. A l'alt Congost, però, cal tenir en compte la construcció de la variant de l'actual C-17, que va ocupar part de la llera.

NOTÍCIES

10 anys dels aiguats a la vall del Tenes i a l'alt Congost

Les inundacions del 10 d'octubre de 1994 van tenir un efecte directe sobre centenars de persones d'arreu de la comarca. Moltes persones van viure molt de prop la tragèdia

i van veure com l'aigua arrasava casa seva o la seva empresa. També van viure molt de prop la catàstrofe els bombers, que durant diversos dies van estar treballant en la nete-

ja de les zones afectades, i els agents de policia, sobretot els dels pobles més afectats com Santa Eulàlia. Alguns reviuem per a EL 9 NOU aquell tràgic dia.

"Mai havia vist el riu així"

Francisca Sanz, veïna de Can Sabater, de Santa Eulàlia, recorda el dia de l'aiguat que va afectar casa seva

FERRAN POLO

Santa Eulàlia de Ronçana
"Mai havia vist el riu com aquell dia", recorda Francisca Sanz. Ella i la seva família vivien feia gairebé 30 anys al carrer Font de Sant Cristòfol de Can Sabater, a Santa Eulàlia, a tocar del riu Tenes. Dins de casa seva —igual que a la resta de cases d'aquest carrer— va entrar un metre i mig d'aigua que els va destrossar els baixos i se'ls va emportar dos cotxes. "Per sort, l'aigua només en va afectar els baixos. Van tenir més sort que les cases que tenen només una planta baixa", explica. "Les tanques de les cases no es veien. L'aigua s'emportava tot el que trobava", afegix aquesta veïna de Santa Eulàlia de Ronçana.

Ella era a casa amb dos dels seus cinc fills i un nét de pocs mesos. Es van haver de refugiar al primer pis mentre veien com cap a la una del migdia l'aigua pujava de forma sobtada i entrava a casa seva. Com cada dia, la Francisca volia posar a dormir el seu nét en una habitació de la

Francisca Sanz ensenya l'alçada on va arribar l'aigua a la planta baixa de casa seva

planta baixa de la casa. "Aquell dia, però, no es va voler adormir i per sort me'l vaig emportar amb mi", recorda. Un altre dels fills va ajudar a rescatar "lligat amb cordes"

una àvia de 90 anys que vivia en una casa de planta baixa del davant de casa seva.

A més dels cotxes, la rierada els va destrossar el celler, la cuina i la resta d'habitacions de

la planta baixa i els va arrancar la calefacció. També els va omplir la piscina de fang, se'ls va emportar la tanca de la part del darrere de la casa i va fer malbé els comptadors de la

llum. Van necessitar més de 15 dies per tornar a donar una certa normalitat a l'habitatge.

PITJOR UN CAP DE SETMANA

Els veïns d'aquesta zona estan convençuts que els efectes del desbordament de la riera del Tenes haruien estat molts pitjors si l'aiguat hagués passat un cap de setmana. "El dissabte el carrer és ple de nens i hi ha gent a totes les cases", afirma Francisco Gámez, un altre veí afectat d'aquest carrer. "Hauria estat horrible", diu la Francisca. Les conseqüències també haurien estat pitjors si la riuada hagués passat durant la nit. "Hi ha moltes cases de planta baixa i hauria atrapat molt gent dormint dins", comenta en Francisco.

Han passat deu anys dels aiguats. "No em fa por viure aquí", reconeix la Francisca, que entén que el desastre d'aquell primer dilluns d'octubre va ser provocat per un fet "molt puntual" relacionat amb els incendis que el mes de juliol van arrasar els boscos dels cingles de Berrí.

Les prestatgeries com a refugi

Els treballadors de Kiluva, a Bigues, es van enfil·lar a les prestatgeries del magatzem

F.P.

Bigues L'empresa Kiluva va ser una de les afectades per les inundacions de fa 10 anys a la vall del Tenes. Una dècada després, encara hi ha elements que recorden aquell dia. Uns exemples: a la caseta del transformador que Estabanell té en aquest polígon encara és visible la marca del fang que evidència l'alçada a què va arribar l'aigua. Alguns revestiments de ferro de la nau de Kiluva segueixen abonyegats per l'impacte d'arbres i pedres. Els comptadors elèctrics també tenen la marca de l'aigua enfangada.

"El riu va entrar dins de la nau", comenta Miquel Chiva, treballador d'aquesta empresa i veí de Bigues. L'aigua es va emportar tots els productes de dietètica del primer pis de les prestatgeries del magatzem, va arrasar el laboratori, una paret de la nau i part de les tanques exteriors. També va arrossegar el toro, que van fer arreglar i que, 10 anys després, encara funciona. "Tots el coneixem

Arnulfo Cabarrubias —sobre el 'toro de la rierada'— i Miquel Chiva dins la nau afectada per l'aiguat

com 'el toro de la rierada', explica Chiva. Part dels treballadors es van refugiar sobre una de les prestatgeries del magatzem i van trencar una

finestra per poder dir a la gent que hi havia a fora que estaven tots bé. "Van estar més d'una hora aquí dalt esperant que baixés el nivell de l'aigua",

explica Arnulfo Cabarrubias, un altre treballador de l'empresa.

La riera del Tenes va emportar-se quatre cotxes i una moto que hi havia a l'aparcament de l'em-

presa. "Abans que pugés l'aigua, vaig intentar sortir a buscar la moto que tenia aquí fora, però no la vaig poder treure", exposa Chiva. Dos treballadors també van intentar salvar el seu cotxe però tampoc van ser-hi a temps. L'aigua, però, ja baixava tan forta que els va impedir tornar a la nau i van haver de refugiar-se en un arbre que hi havia al davant de la nau.

MIG METRE DE FANG

El pas de la rierada va deixar mig metre de fang a l'interior de la nau, que va treure una excavadora petita. "Va anar sortint fang durant força temps", diu Chiva. L'empresa, que es dedica a la distribució de productes de dietètica, va haver de llogar una nau a Llíça de Vall per poder continuar l'activitat durant més d'un mes. Abans de tornar a les instal·lacions de Bigues, es van fer diverses desinfeccions i fumigacions.

Tot i l'impacte, aquesta zona industrial de Bigues ha seguit creixent en els darrers anys. S'hi han construït noves naus que ja estaven previstes i que ocupen els terrenys que l'any 1994 encara estaven lliures. Kiluva també ha ampliat les seves instal·lacions.

NOTÍCIES

10 anys dels aiguats a la vall del Tenes i a l'alt Congost

Un fet difícil de creure

El desbordament del Congost a Figaró va destruir la gestoria de Xavier Vila

F.P.

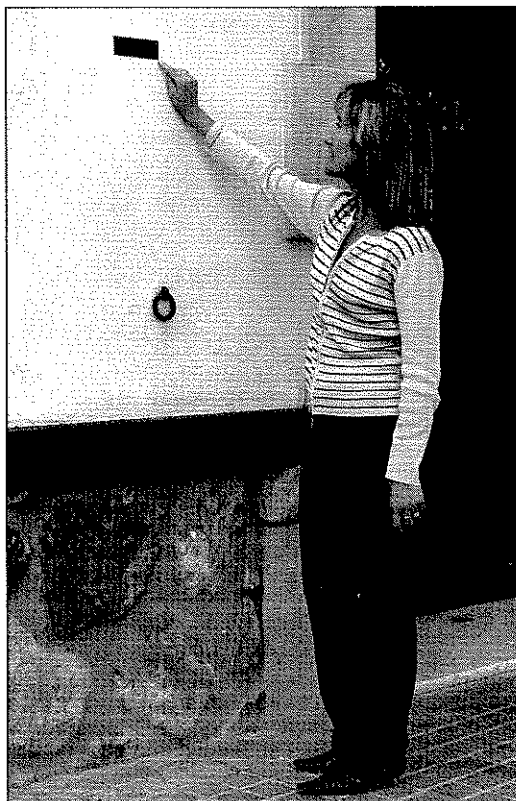
Figaró Cap a dos quarts de dotze del migdia del dilluns 10 d'octubre de 1994 en Xavier Vila va rebre una trucada de la seva dona a la feina. "Em va dir que el riu estava pujant molt, però vaig pensar que pujaria com sempre", recorda. Com cada dia, la seva dona estava treballant a la gestoria que tenen a Figaró. "Anava treballant però de tant en tant m'aixecava a controlar el riu", explica Carme Rodríguez, la dona d'en Xavier. Pocs minuts després de la primera trucada, hi va tornar. "Em va dir: les gallines [que tenien sota la gestoria, tocant al riu] ja no hi són. El riu se les ha emportat", afirma en Xavier, que just després va agafar el cotxe per pujar de Santa Perpètua de Mogoda cap a Figaró.

Quan pujava cap al poble, s'esstranyava perquè "no baixava cap cotxe en direcció a Barcelona". "Vaig pensar que deuria ser per un accident; mai vaig pensar que es podria haver desbordat el riu a Figaró", comenta en Xavier. A la Garriga, els agents de la Guàrdia Civil no el van deixar passar. Va intentar trucar a Figaró per saber què passava, però els telèfons no anaven. Després d'una hora d'espera, va dir al guàrdia civil que era el jutge de

pau i que necessitava pujar cap a Figaró: "És l'única vegada que me n'he aprofitat, però necessitava arribar a Figaró". A l'alçada de la benzinera Total, va veure els primers troncs sobre la carretera. "Les cames em van començar a tremolar", afirma. Arribant als túnels, es va trobar una veïna que buscava el seu marit, que era a l'Ametlla. "Em va dir que tots els de casa estaven bé però que havia perdut la gestoria".

Durant part del trajecte fins a Figaró, la Carme va seguir al despatx. Primer va parlar amb la seva mare, que estava a Aiguafreda, que li va explicar que hi havia llocs del poble que començaven a tenir problemes. "Com que no sabien que passava i els telèfons no anaven, ella i el meu pare van baixar a peu fins aquí", recorda. Després, va rebre una trucada de la seva sogra que l'avisava perquè anés a treure el cotxe del garatge: l'aigua del riu ja havia entrat a la planta més propera a la llera i tenia por que pogués arribar al pis superior, on la Carme tenia el cotxe. "Quan vaig marxar del despatx, ja començava a baixar aigua per la carretera però no hi vaig donar importància perquè mai vaig pensar que l'aigua ens entraria per davant i no per darrere (pel riu)", explica.

Va passar el que semblava

Carme Rodríguez amb la placa que marca on va arribar l'aigua

impossible: la part alta de la carretera de Ribes es va convertir en un riu que, a més de la

gestoria d'en Xavier i la Carme, va fer malbé el taller d'un manyà, un taller mecànic, dos

garatges particulars, l'oficina de la Caixa Sabadell del poble, els jardins i la font de Ca l'Andreu i els baixos on vivia una àvia de més de 90 anys que va ser rescatada per dos joves del poble que es van lligar amb cordes. També va omplir d'aigua i fang tots els cotxes que estaven aparcats en aquest indret.

La gestoria va quedar totalment destrossada. L'aigua va arribar a una alçada d'1,70 metres. Es va emportar una gran quantitat de papers i documentació dels clients -tot el cap de setmana havien estat treballant per avançar la feina-, els dos ordinadors, les còpies de seguretat que estaven guardades en un armari, on també va arribar l'aigua... L'aigua va fer un forat a una paret. També es va emportar la biblioteca personal d'en Xavier, un tren en miniatura i altres coses del seu fill. El mateix dia van treure tota la documentació que no s'havia mullat i tots els papers enfangats que no van marxar riu avall. "Durant mesos, la meua mare ens va ajudar assecat paper que havíem salvat amb un assecador de cabell", diu la Carme. "Estem molt agraïts a la gran quantitat de gent que ens va ajudar a nosaltres i a tots els afectats d'aquí", afegeix en Xavier, que està convençut que "si no hi arriba a haver la carretera -el viaducte de la variant de la C-17 construït sobre el Congost- no passa res". Reconeixen que quan plou molt tenen por però creuen que les obres d'ensorrament de la llera ajudaran que no es repeteixin aquells fets.

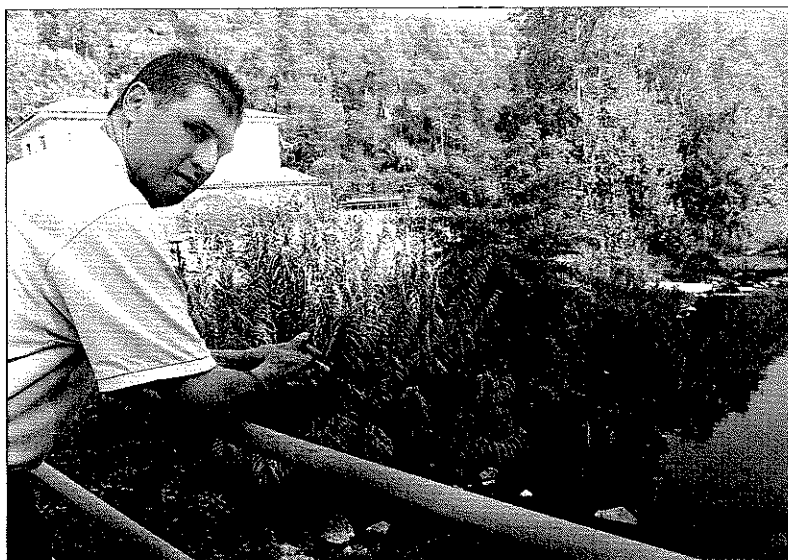
Amb el soroll de l'aigua al cap

L'alcalde de Tagamanent diu que el desbordament va passar per un "efecte acordió"

F.P.

Tagamanent "Vaig tenir el soroll de l'aigua plicant fort molts dies al cap", reconeix l'alcalde de Tagamanent, Jaume Font. "Vaig quedar molt impressionat", afegeix. La crescuda del Congost del 10 d'octubre de 1994 va fer força mal en aquesta petita població. L'empresa Leiro va ser una de les més afectades a Tagamanent perquè va quedar totalment envoltada pel riu, però l'aigua també es va emportar dues passerelles de la riera de l'Avencó i el pont del riu Congost de Santa Eugènia i va inundar l'ajuntament i dues cases més.

Jaume Font definí el panorama d'aquell dilluns com "desolador". "El primer cop que vaig anar cap a Aiguafreda no vaig poder passar de l'empresa Leiro, on es va formar un tap i l'aigua va passar per sobre l'autovia", explica l'alcalde. "Els separadors de l'autovia es movien de banda

Jaume Font en el tram per on el riu Congost passa per darrere de l'ajuntament de Tagamanent

a banda com si fossin taps de suro moguts per l'aigua", recorda.

Font també va anar cap a Figaró per la carretera C-17. Va arribar fins a l'alçada del cas-

tell, on "tremolava tot". "Semblava que el pont s'hagués d'ensorrar", confessa

aquest alcalde. "Vaig fer mitja volta i vaig tornar per la carretera en direcció contrària. En aquell moment, ja no baixaven cotxes", segueix explicant Font. L'alcalde també diu que aquells fets li van servir per adonar-se "de la importància del riu Congost". "Això no és un rierol, perquè aquesta conca recull molta aigua que baixa del Montseny i dels cingles de Bertí i pateix grans crescudes."

EFFECTE ACORDIÓ

L'alcalde de Tagamanent explica el que va passar el dilluns 10 d'octubre de 1994 per "l'efecte acordió". "Primer es va crear un tap a Centelles que quan es va rebenar va baixar fins a Aiguafreda, on es va fer un altre tap, i després, fins aquí", apunta Font. "Era una onada en principi petita que cada cop es va anar fent més gran", afegeix.

Per ell, els incendis del mes de juliol no van tenir una incidència clara en els aiguats perquè "de Tagamanent en amunt no hi va haver incendis a l'estiu i bé vam tenir rierada", comenta l'alcalde Font.

10 anys dels aiguats a la vall del Tenes i a l'alt Congost

Després del foc, l'aigua

Albert Capeta, Jordi Riera i Juan Padilla van ser als aiguats de 1994 a la comarca

D'esquerra a dreta, Albert Capeta, Juan Padilla i Jordi Riera dins d'un cotxe dels bombers al Parc de Granollers

F.P.

Granollers L'any 1994, per als bombers del parc de Granollers Albert Capeta, Jordi Riera i Juan Padilla, després dels focs de l'estiu van arribar els aiguats de l'octubre a la comarca. "Quan hi ha un aiguat és

quan ho passes més malament perquè no pots fer res. Quan hi ha mig metre d'aigua a tot arreu no la podem treure i hem d'esperar que passi l'aiguat", comenta Albert Capeta. "És quan et sents més impotent", diu Juan Padilla. "Contra l'aigua, no hi pots lluitar. En canvi, contra el foc sí que

pots fer-hi alguna cosa. No hi pots fer res perquè no pots posar el camió enmig del riu", afegeix Jordi Riera. La feina es va multiplicar. "Teníem moltes trucades de gent que s'havien d'esperar", recorda Riera. De fet, Albert Capeta explica que un dia com aquest "ningú vol quedar-se a atendre el telèfon

perquè és la pitjor feina. Has de saber diferenciar qui realment té una urgència i qui es pot esperar".

El primer dia la prioritat era salvar les vides humanes que podien estar en perill per la pujada dels rius de la comarca. "La primera prioritat són les vides humanes", afirma Riera.

L'endemà, va començar la feina de buscar les dues persones que havien desaparegut recorrent les zones afectades i buidant les piscines i els llocs on havia quedat l'aigua atrapada i on podien estar els cossos dels dos desapareguts.

Els Bombers, però, no només van tenir feina el dilluns de l'aiguat. "Almenys vam estar cinc dies anant a treure aigua", confirma Capeta. Recorden la força amb què baixava aquell dia la riera del Tenes. "A Bigues, va arrossegar una sitja enorme", recorda un dels bombers. D'altres també tenen molt present la imatge del riu Congost a Granollers, que "anava ple de bat a bat" o la d'una vaca de Bigues que va quedar gairebé completament enterrada: "Només se li veia el cap però es va poder salvar". Riera també recorda com uns companys bombers "van haver de girar quan anaven per la C-17 cap a Figaró perquè es van trobar que l'aigua anava per la carretera". "Deien a la gent que no passessin però no els feien cas", afegeix Padilla.

Tots aquests Bombers estan convençuts de la relació entre els aiguats de l'octubre i l'incendi que va arrasar els cingles de Bertí només tres mesos abans. "L'aigua baixava de color negre", diu Riera. "Van baixar molts troncs que van embussar els ponts", explica Padilla. "La falta de vegetació va fer que l'aigua no es frenés i baixés a gran velocitat", tanca Capeta.

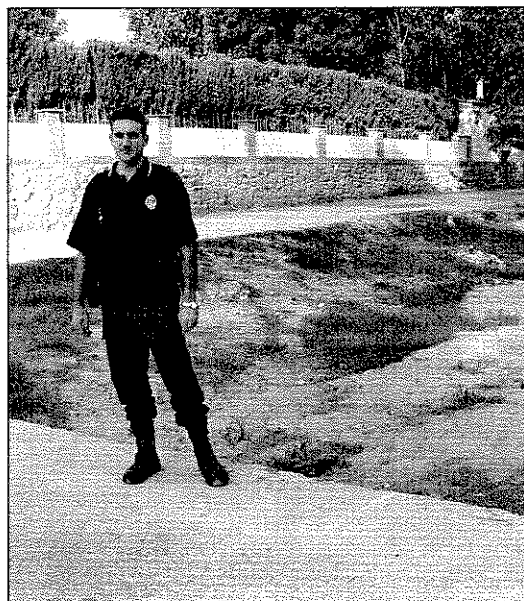
Sense temps per avisar

Francesc Turrillo, policia de Santa Eulàlia, va viure l'aiguat en primera persona

F.P.

Santa Eulàlia de Ronçana Francesc Turrillo va viure el 10 d'octubre de 1994 un dels dies més dolents com a cap de la Policia Local de Santa Eulàlia de Ronçana, que aleshores encara estava mancomunada amb la resta de municipis de la Vall del Tenes. Fa 40 anys que està a Santa Eulàlia i mai havia vist res així.

Cap a dos quarts d'una del migdia "plovia, però plovia normalment". "No va ploure pel que va passar", diu. Poc després, va rebre un trucada dels companys de Bigues "que tenien problemes a la carretera de Riells". "Quan hi vaig arribar, el riu ja s'estava desbordant. Vaig trucar cap aquí perquè vaig pensar que també podríem tenir problemes. Vaig demanar als companys que anessin amb el cotxe a avisar els veïns de les cases del Rieral perquè marxessin", explica l'actual cap de la Policia de Santa Eulàlia. La riuada va baixar molt ràpid

Turrillo en la passera sobre el Tenes al camí del Gual

fins a Santa Eulàlia. "Van tenir molt poc temps per avisar", afegeix. De fet, el cotxe de la

Policia Local va quedar atrapat i "es va mullar fins dalt". Molta gent de les urbanitza-

cions de Can Sabater, Sant Isidre i la Campinya es va quedar atrapada dins de casa seva. Alguns es va refugiar a la primera planta d'alguna casa propera i d'altres van quedar-se dins de casa tot i ser una planta baixa i estar plena d'aigua. "No hi podies fer res, només esperar", explica.

En total, unes 280 cases afectades entre les tres urbanitzacions. També algunes naus de la zona industrial, més de 180 cotxes i tres camions i algunes cases del veïnat de Can Font. "Si hagués passat durant la nit, ara estaríem parlant de molts més morts", comenta Turrillo. Quan l'aigua va baixar, va quedar al descobert el mal que havia fet. "Els carrers estaven plens de fang, de troncs, de pedres...", recorda. Deu anys després, els aiguats han deixat marca a la gent del poble. "Quan plou molt i el riu puja la gent ens truca de seguida. Ens truquen molt", comenta el cap de la Policia Local de Santa Eulàlia, que fa 20 anys que està en aquest cos policial.

Pastallé: "Ara, quan plou la gent de seguida escolta la riera"

F.P.

Bigues i Riells L'alcalde de Bigues i Riells, Josep Maria Pastallé, afirma que "ara, quan plou, la gent de seguida escolta la riera". I és que els efectes de les inundacions de 1994 han quedat marcats a Bigues, on van morir dues persones, es van inundar diverses naus industrials, habitatges i l'escorxador municipal i l'aigua es va emportar 300 vedells de l'explotació ramadera de can Coix. Pastallé destaca, per sobre de tot, la feina feta pels voluntaris. "Tant amb el foc com amb l'aigua l'adones que un és alcalde d'un gran poble", explica. Pastallé recorda que aquell dia "va sentir una gran impotència, elevada a l'enèsima preocupació" i lamenta, sobretot, la pèrdua de vides humanes perquè "són un dany irreparable". L'alcalde de Bigues era a Sentmenat (el Vallès Occidental) fent classe. "Amb prou feines, vaig poder arribar per Sant Feliu", diu.

10 anys dels aiguats a la Vall del Tenes i a l'alt Congost

Un fre a l'ocupació de la llera

Actualment, la llei prohibeix la urbanització de zones que es consideren inundables

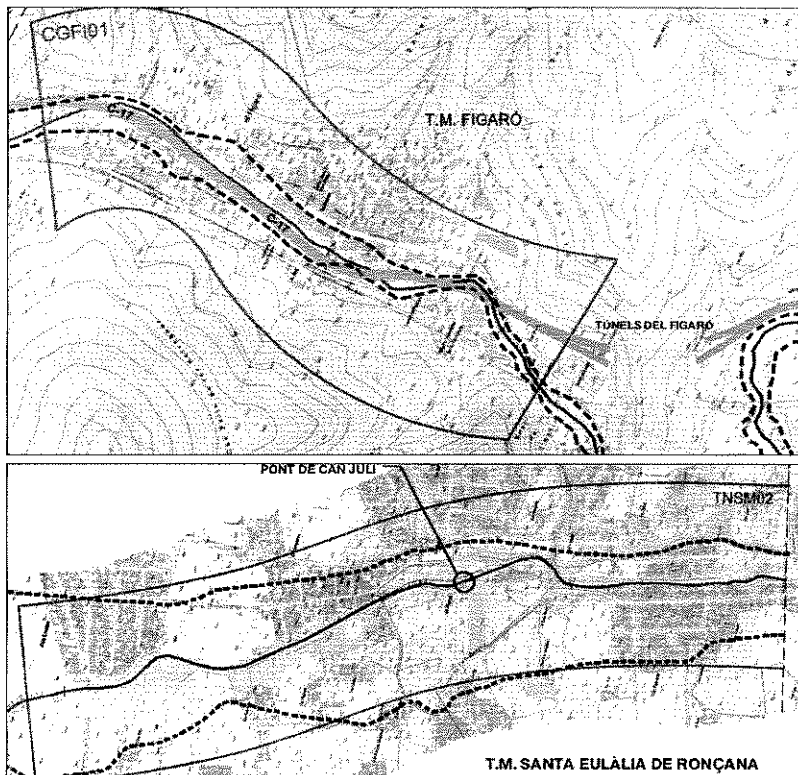
F.P.

Santa Eulàlia de Ronçana

La urbanització de moltes zones properes a la riera del Tenes i al riu Congost va amplificar els danys de la riuada del 10 d'octubre. Tant les administracions com els experts consideren que cal aturar la urbanització de les zones inundables com estableix la llei d'urbanisme. "S'ha estat molt restrictiu a l'hora d'autoritzar nous projectes urbanístics a les zones inundables", comenta Xavier Latorre, cap de la unitat de la demarcació Besòs-Tordera de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Latorre considera que aquesta és "una feina preventiva" que "no és tan espectacular" com l'execució de grans obres "però que és molt eficaç".

Foncs del Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs, destaquen que "la gran ocupació de les planes inundables" ha estat provocada perquè "hi va haver molta pressió urbanística sobre uns espais que es podien urbanitzar amb gran facilitat perquè eren plans". En aquest sentit, el doctor en geografia i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), David Saurí, recorda que "els territoris de risc també són territoris amb grans potencialitats perquè és més

Les avingudes de cada 500 anys a Figaró i Santa Eulàlia

Els estudis fets per la Generalitat després dels aiguats de 1994 van posar de manifest com moltes zones ja construïdes estaven dins de la zona

inundable en avingudes cada 500 anys. A la imatge, els estudis fets a Figaró (a dalt) i Santa Eulàlia de Ronçana (a baix). La zona marcada correspon a les terres que una riuada màxima cada mig mil·lenni ocuparia.

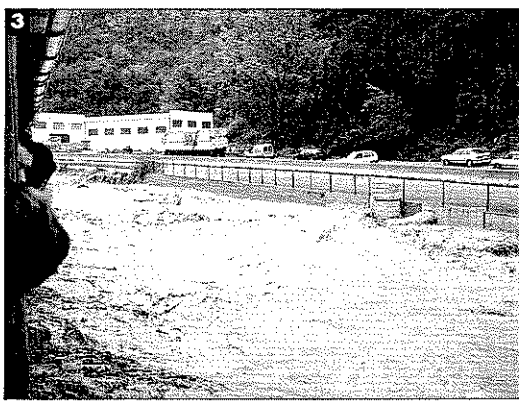
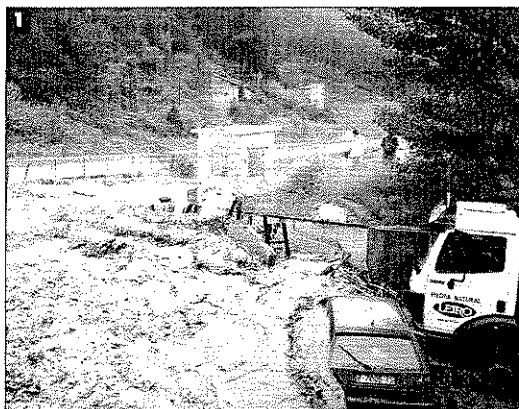
fàcil construir-hi o fer-hi passar les grans vies de comunicació". L'estudi dels geògrafs de la UAB Antoni Durà, Enric Mendizábal i Francesc Xavier Camps recull que "els canvis de les darreres dècades en el poblament es troben al darre de les causes concretes que el 1994 van ocasionar la catàstrofe. I de la mateixa manera, les solucions a mitjà i llarg termini han de tenir en compte l'ordenament general de les activitats i dels assemtaments a l'entorn del riu". El biòleg Andreu Salvat lamenta que "en molts pobles s'han fet actuacions urbanístiques que van en contra de la idea de deixar lliure la llera". Per ell, en aquests espais "cal posar-hi els usos que poden ser inundables: camps, zones verdes o equipaments esportius".

Els ajuntaments afectats creuen que cal treballar en aquesta línia. "Hem d'aconseguir que no es construeixi més al costat del riu", comenta el regidor de Medi Ambient de Figaró, Marc Parés. L'alcalde de Llíça de Vall, Andreu Carreras, considera que evitar fer nous edificis a les zones inundables és "una bona precaució". L'alcalde de Bigues, Josep Maria Pastallé, diu que el nou pla general que s'esta reformant "ho ha de tenir en compte". A Santa Eulàlia, l'alcalde Jaume Dantí afirma que el nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal "haurà de plantejar quins poden ser els millors mitjans d'actuació per tal d'evitar que es produeixin situacions d'alt risc".

Leiro, una empresa envoltada per l'aigua del Congost

Les naus de l'empresa Leiro, de Tagamanent, van ser més afectades per la riuada de fa 10 anys. El Congost es va desbordar en aquest punt i va entrar a l'interior de les naus, situades al costat mateix del riu. En alguns punts es van arribar a acumular quatre metres d'aigua, que van fer malbé gran part de la maquinària i una vintena de cotxes. N'hi va haver tres que no es van poder localitzar. La força de l'aigua va arrossegar peces de ferro de 300 quilos.

1. i 2. L'aigua va pujar de nivell en pocs minuts sense donar temps als treballadors a retirar els cotxes. El conductor d'aquest vehicle va intentar retirar el vehicle però no va ser-hi a temps. **3.** En el moment dels fets, hi havia una trentena de persones a la nau. Algunes van poder sortir però altres es van quedar dins des d'on està feta aquesta fotografia. **4.** L'aigua portava una gran quantitat de troncs i pedres, que van quedar dins de la nau i a l'exterior. Van caldre dos mesos de feina per poder restablir la normalitat. L'empresa va xifrar les pèrdues materials en prop d'un milió d'euros.

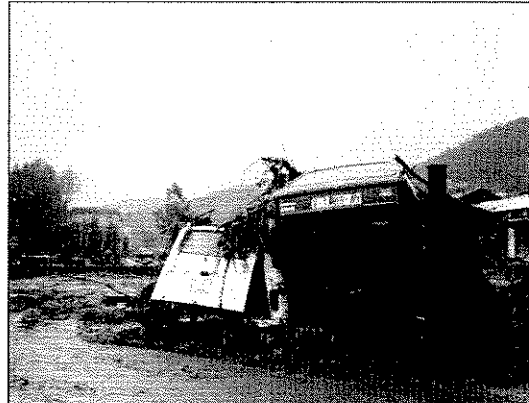
10 anys dels aiguats a la vall del Tenes i a l'alt Congost

El rastre desolador de l'aigua

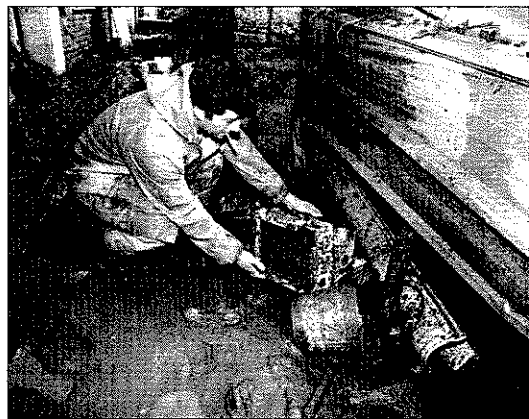
Les inundacions van deixar un panorama de destrucció en diversos pobles de la conca del Besòs

Els cotxes entravessats a la carretera de Ribes de Figaró davant del taller mecànic de Genis Mateu

Les naus d'Aiguafreda més properes al riu

Un home recollint una pantalla d'ordinador feta malbé

El Congost a la Garriga a l'alçada dels Pinetons

Una casa de Can Sabater, una de les zones més afectades de Santa Eulàlia

Dos dies després, la neteja continuava a Bigues